

وندالیسم و علل گرایش نوجوانان به رفتارهای وندالیستی

دکتر رضا همت خواه، مصطفی سفری نصر آبادی

چکیده

پژوهش حاضر با عنوان «وندالیسم و علل گرایش جوانان ب رفتارهای وندالیستی» به شیوه توصیفی و کتابخانه ای به بررسی پدیده وندالیسم و گرایش آن در میان نوجوانان پرداخته است. از وندالیسم به عنوان یک پدیده اجتماعی و ناسازگاری نوجوانان با محیط اجتماعی تعبیر می کنند. وجه مشترک و کارکرد منفی این پدیده و مذموم بودن آن در همه فرهنگ ها است و این نکوهیده بودن به حدی می رسد که وندال ها را دشمنان آشکار جامعه و عمل آنها را نهایت گستاخی در رفتارها و می کنند. در این پژوهش انواع وندالیسم، علل گرایش به وندالیسم مورد بررسی قرار گرفته است نتایج پژوهش نشان می دهد که پسران گرایش بیشتری به رفتارهای وندالیستی دارند. کودکان، نوجوانان و جوانان بین سنین ۱۰ تا ۲۵ سال بیش از دیگر گروه های سنی به وندالیسم روی می آورند. همچنین موارد وندالیسم در مناطق شهری به مراتب بیش از مناطق روستایی است.

کلمات کلیدی: وندالیسم - نوجوانان - ناسازگاری

مقدمه

زندگی در جامعه نیازمند رفتارها و هنجارهای اجتماعی است. هنجارهای اجتماعی شیوه های رفتاری معینی هستند که بر اساس ارزشهای اجتماعی شکل می گیرند و رعایت آنها باعث ایجاد نظم در جامعه می شود. در واقع جامعه شناسان هنجارها را «الگوهای استاندارد شده رفتار و کردار» می دانند که این الگوها نشان دهنده رفتار ایده آل یا مطلوب افراد و اعضای جامعه هستند. بنابراین هنجارهای اجتماعی برای اعضای جامعه مشخص می سازند که در یک موقعیت اجتماعی چه نوع رفتاری را باید پیش گیرند و از چه رفتاری بپرهیزند، و بدین ترتیب نظم را در جامعه حاکم می سازند. با این وجود عوامل متعددی دست در دست هم داده و منجر به ایجاد انحرافات اجتماعی و جرائم می شوند که به طور کلی می توان این عوامل را در سه دسته اقتصادی، سیاسی و اجتماعی قرار داد؛ که نقص در هر یک از این عوامل می تواند زمینه ساز انواع انحرافات و آسیب های اجتماعی در سطح جامعه شود (محسنی تبریزی، ۱۳۸۳، ص ۳-۴)

امروزه وندالیسم خصوصاً برای کسانی که در شهرهای بزرگ و پرجمعیت زندگی می کنند پدیده ای ملموس و مشهود و واقعیتی تلخ و در عین حال گریزناپذیر است که بعنوان یکی از نمودهای زندگی اجتماعی جامعه مدرن و ماشینی بروز و حضور دارد. در همه شهرهای بزرگ همه روزه ما شاهد ویرانگری تعمدی و رفتارهای غیرمسئولانه و ضداجتماعی وندال هایی هستیم که عمداً کمر به تخریب و نابودی هر آنچه زیباست و هر آنچه متعلق به همگان است بسته اند. نقاشی های به نمایش درآمده در گالری ها، آثار باستانی و عتیقه های موجود در موزه ها، ابنیه تاریخی و اماکن مذهبی، مجسمه های